

Historie Československého domu v datech

1925, únor

Valná hromada Československé obce se rozhodla zakoupit pro stavbu Československého domu pozemek v tehdejší ulici Studenička 81 (později Garašaninova 39, po 2. sv. válce Svetozara Markovića 79) s tím, že stavět se mělo začít na jaře příštího roku.

1926, jaro

Stavba Československého domu nebyla na jaře 1926 zahájena, protože se nepodařilo vystěhovat nájemníky chráněné bytovým zákonem z domku stojícím na tomto pozemku. Původní plány se nedochovaly, takže není známo, jestli došlo ke změnám v realizovaném projektu; není rovněž znám jejich autor. Původní plán počítal se zřízením dvou učeben, tělocvičny kombinované s divadelním sálem, bytem a dalších blíže nespecifikovaných místností pro spolkovou činnost.

1926, 28. červen

Za přítomnosti 63 akcionářů byla ustanovena akciová společnost Československý dům a. s. v Bělehradě se zapsaným počátečním kapitálem 750 000 dinárů. Do první správní rady byli zvoleni Richard Škarka (předseda) a František Drábek (místopředseda), dále Josef Hrnčíř, Karel Kašper, Josef Košnar, Ctibor Melč, Josef Vízek a Jaroslav Danko. Podle dochovaného prohlášení akciové společnosti měla být stavba zahájena na jaře roku 1927 a dokončena téhož roku na podzim. Současně vznikl fond pro stavbu »českého domu« soustřeďující drobné finanční dary především bělehradských Čechů. Akcionáři byli výhradně bělehradští Češi a Československá obec v Bělehradě.

1926, 5. října

Položen základní kámen Československého domu. Slavnosti, která začala v 9 hodin dopoledne, se vedle bělehradských Čechů, českých dětí v »národních kostýmech« a velkého počtu Bělehradanů zúčastnil československý vyslanec Jan Šeba a ministr školství Království SHS Miša Trifunović. Oficiální projevy byly doprovázeny vystoupením pěveckého sboru Československé obce. Zajímavé je, že zprávy v tehdejší tisku stavbu charakterizují pouze jako Masarykovu školu a nikoliv Československý dům, stejně jako to, že slavnosti se nezúčastnil nikdo z československé parlamentní delegace, která v těchto dnech navštívila Bělehrad.